

Egzaminy zewnętrzne dla rozwoju szkoły

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Który obrazek bardziej kojarzy się z rozwojem szkoły?

Wskaźniki wzrostu czy informacja zwrotna?

Rozliczanie czy rozwój?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Plan prezentacji

- Ewaluacyjne wskaźniki egzaminacyjne
- Włączanie wskaźników EWD do ewaluacji wewnętrznej szkoły
- Rozpoznawanie możliwości rozwojowych szkoły na podstawie wyników egzaminacyjnych

Funkcje systemu egzaminacyjnego

ocena osiągnięć szkolnych uczniów w świetle wymagań programowych (funkcja selekcyjna)

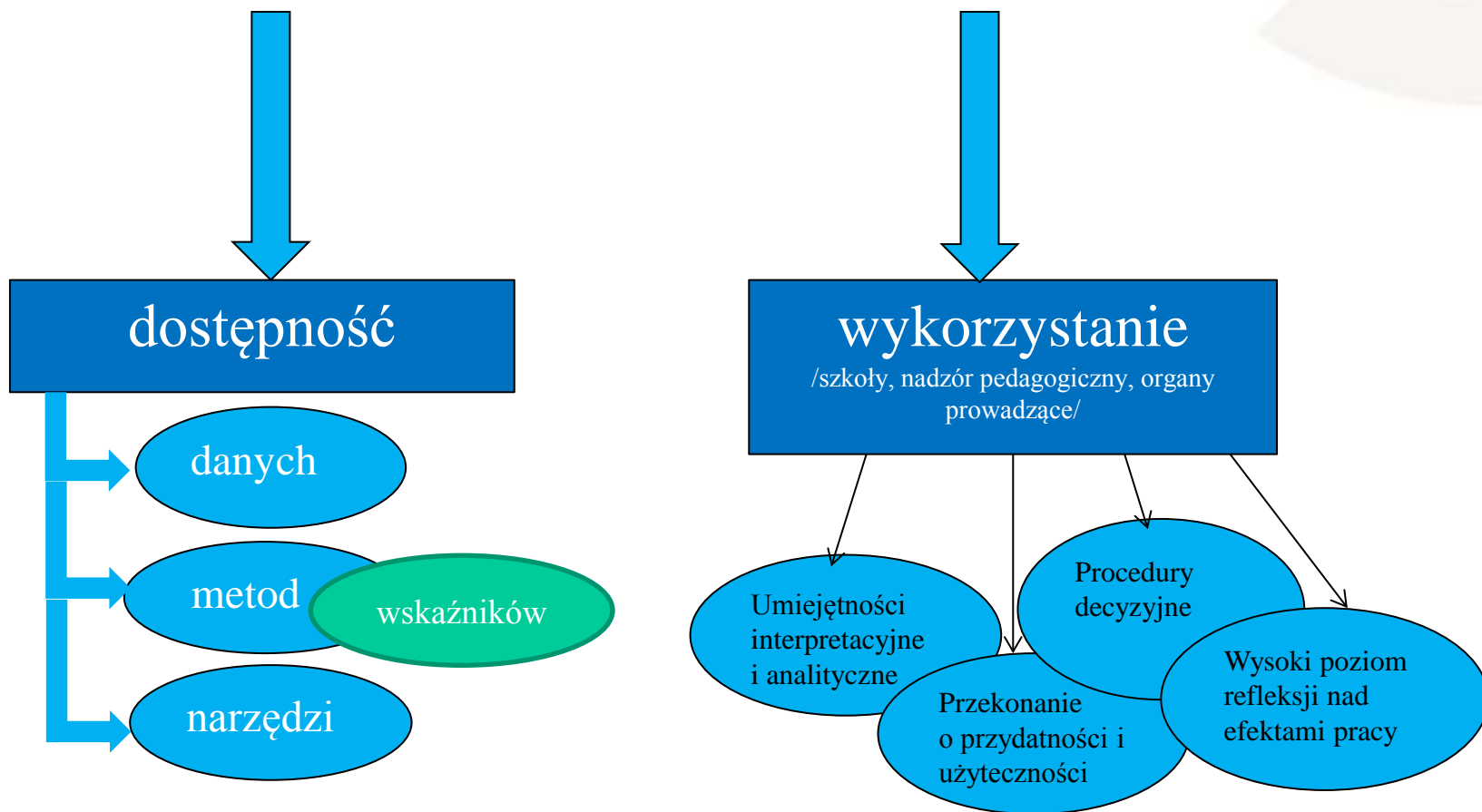
diagnoza osiągnięć szkolnych uczniów

monitorowanie procesów edukacyjnych w skali kraju

ewaluacja i autoewaluacja szkół ze względu na efektywność nauczania

Ewaluacyjna funkcja egzaminów zewnętrznych

Wskaźniki egzaminacyjne

	Średni wynik egzaminacyjny	Wskaźniki EWD
1.	pokazuje poziom osiągnięć uczniów w zakresie sprawdzanym egzaminem zewnętrznym	pokazuje efektywność nauczania w zakresie sprawdzanym egzaminem zewnętrznym
2.	średnie wyniki szkół publikowane są lokalnie przez okręgowe komisje egzaminacyjne	trzyletnie wskaźniki EWD publikowane są dla wszystkich gimnazjów w jednej aplikacji internetowej
3.	wysoki/niski wynik egzaminacyjny może być zarówno efektem pracy szkoły, jak i konsekwencją potencjału uczniowskiego w szkole	daje informację zwrotną o wkładzie szkoły w wynik egzaminacyjny niezależnie od potencjału uczniowskiego w szkole
4.	bezpośrednie porównywanie ze sobą szkół ze względu na średni wynik (nie uwzględniając liczebności i zróżnicowania wyników) prowadzi do przekłamań	porównywanie ze sobą szkół jest możliwe poprzez komunikowanie wskaźników EWD wraz z przedziałami ufności
5.	porównywanie wyników między latami jest możliwe jedynie poprzez porównanie pozycji szkoły na skali staninowej	trzyletnie wskaźniki EWD komunikowane są na skali standardowej setki, co daje możliwość bardziej precyzyjnego śledzenia zmian wskaźników w czasie

Dwa podejścia do egzaminacyjnych wskaźników ewaluacyjnych

1. Wskaźniki **bezwzględne**:

- Co uczniowie umieją (lub nie)? Czy opanowali wymagane wiadomości i umiejętności?
- Nominalnie można oczekiwać, że wszyscy przekroczą zakładany próg (przykład – NCLB).

2. Wskaźniki **względne**.

- Jak uczniowie wypadają na tle innych, podobnych do nich uczniów?
Punktem odniesienia jest analizowana grupa.
- Zawsze znajdziemy *lepszyc* i *gorszych*.
- Nie mamy jednak informacji o zmianie w średnim poziomie wyników.

EWD

EWD – wskaźniki relatywne

- Wskaźniki EWD zdają sprawę ze **względnych** postępów uczniów – czy nauczyli się mniej, czy więcej niż inni, podobni uczniowie.
-
- Wskaźniki EWD co do zasady prezentujemy razem z informacjami o średnich wynikach egzaminów kończących dany etap kształcenia.
- Wskaźniki EWD **nie** mierzą *ile wiedzy posiadał* uczeń przechodząc przez dany etap edukacji (do tego konieczne byłoby wykorzystanie wyników egzaminów zrównanych pionowo).
- W skali kraju średnia EWD z definicji jest równa zero. Nie zmienia się ona między latami.
- Na podstawie samych wskaźników EWD nie można się dowiedzieć, jaki jest poziom umiejętności absolwentów danej szkoły.

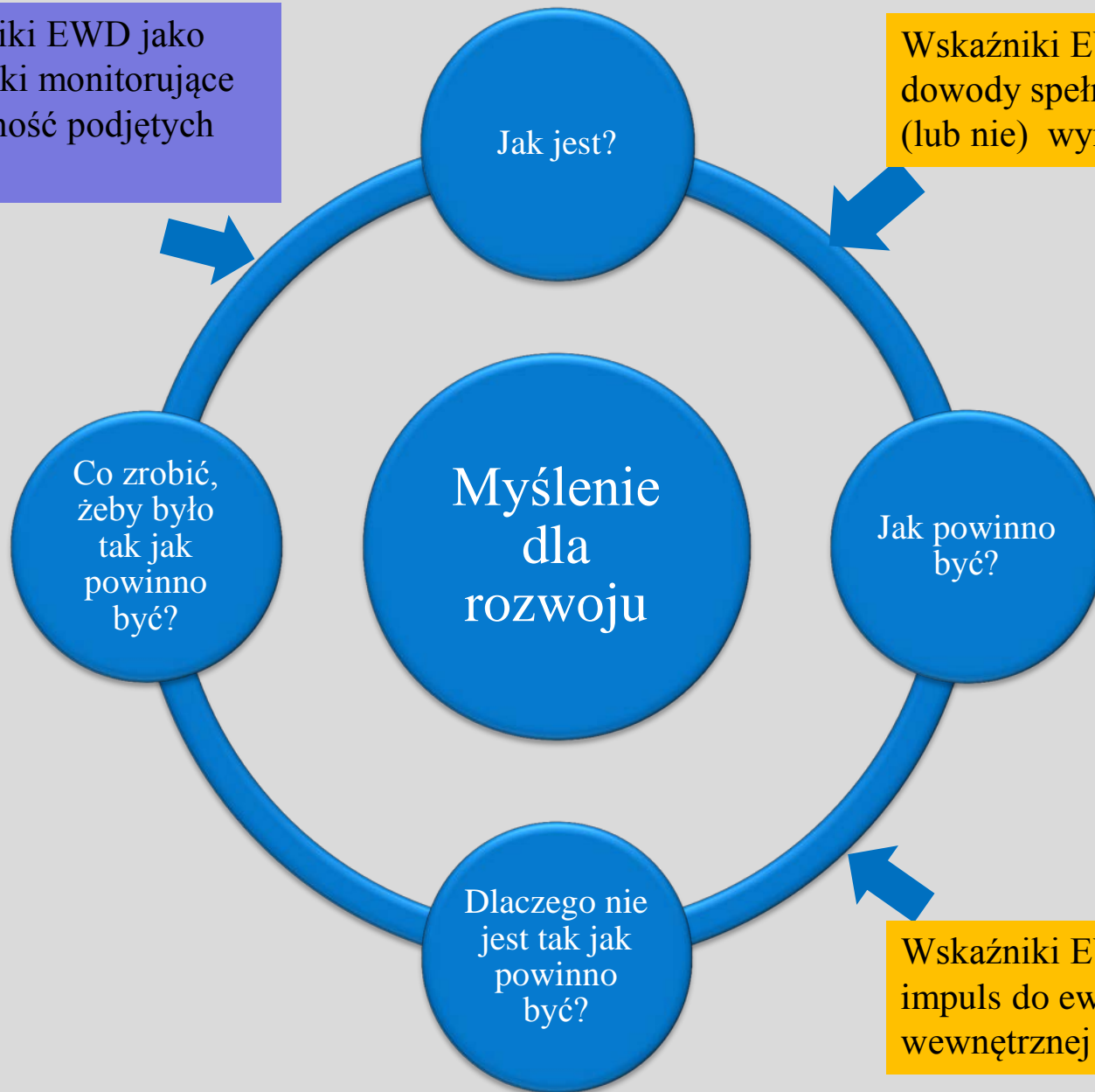
Wskaźniki egzaminacyjne

	Średni wynik egzaminacyjny	Wskaźniki EWD
1.	pokazuje poziom osiągnięć uczniów w zakresie sprawdzanym egzaminem zewnętrznym	pokazuje efektywność nauczania w zakresie sprawdzanym egzaminem zewnętrznym
2.	średnie wyniki szkół publikowane są lokalnie przez okręgowe komisje egzaminacyjne	trzyletnie wskaźniki EWD publikowane są dla wszystkich gimnazjów w jednej aplikacji internetowej
3.	wysoki/niski wynik egzaminacyjny może być zarówno efektem pracy szkoły, jak i konsekwencją potencjału uczniowskiego w szkole	daje informację zwrotną o wkładzie szkoły w wynik egzaminacyjny niezależnie od potencjału uczniowskiego w szkole
4.	bezpośrednie porównywanie ze sobą szkół ze względu na średni wynik (nie uwzględniając liczebności i zróżnicowania wyników) prowadzi do przekłamań	porównywanie ze sobą szkół jest możliwe poprzez komunikowanie wskaźników EWD wraz z przedziałami ufności
5	porównywanie wyników między latami jest możliwe jedynie poprzez porównanie pozycji szkoły na skali staninowej	trzyletnie wskaźniki EWD komunikowane są na skali standardowej setki, co daje możliwość bardziej precyzyjnego śledzenia zmian wskaźników w czasie

Wskaźniki EWD jako wskaźniki monitorujące skuteczność podjętych działań

Wskaźniki EWD jako dowody spełnienia (lub nie) wymagań

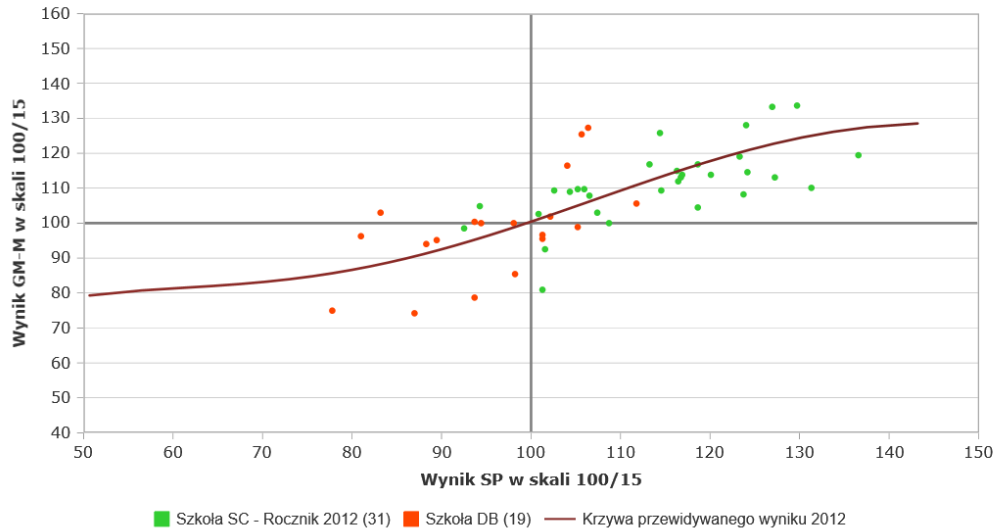
Wskaźniki EWD jako impuls do ewaluacji wewnętrznej

Która szkoła lepiej naucza?

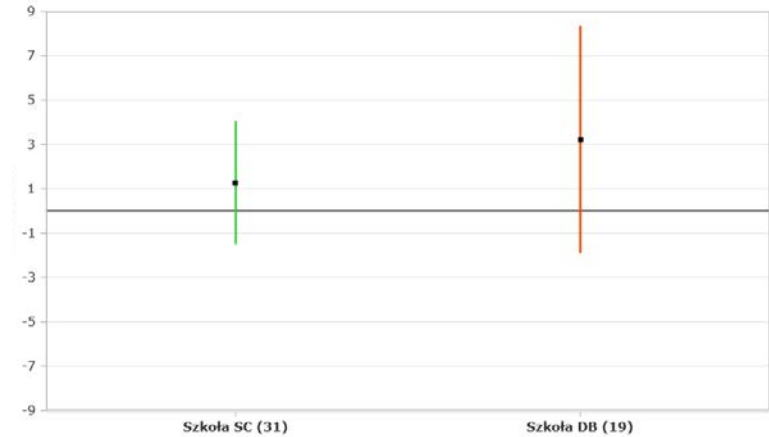
Która szkoła lepiej naucza?

Wykres rozrzutu dla rocznika 2012

Która szkoła lepiej naucza?

Przedziały ufności dla rocznika 2012 w skali 100/15

Nazwa grupy	Liczebność	Średnia: Wynik GM-M (100/15)
Szkoła DB (19)	19	98,41
Szkoła SC (31)	31	111,48

➡ Potrzeba łącznej informacji o EWD i wyniku egzaminacyjnym

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

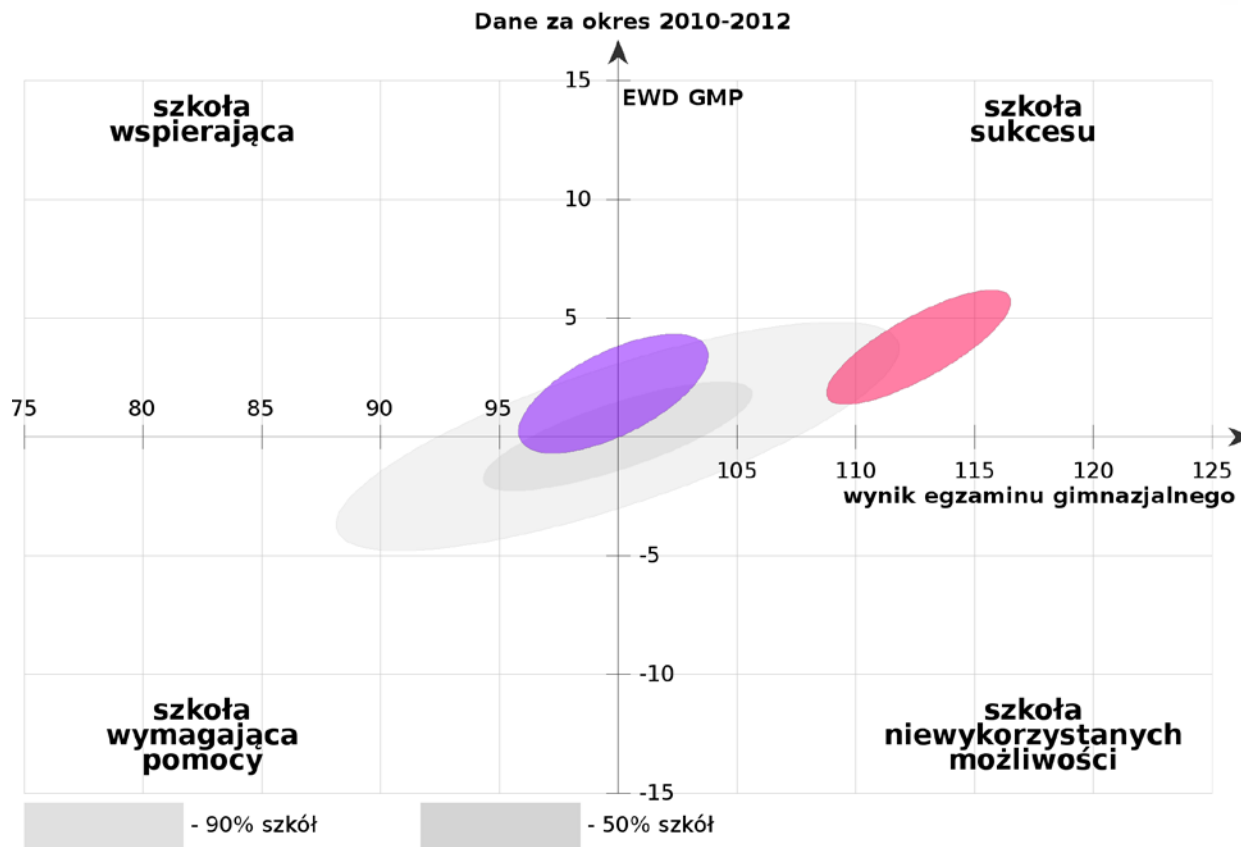

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Która szkoła lepiej naucza?

➔ Łączna informacji o EWD i wyniku egzaminacyjnym – trzyletnie wskaźniki EWD

■ Szkoła DB

■ Szkoła SC

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

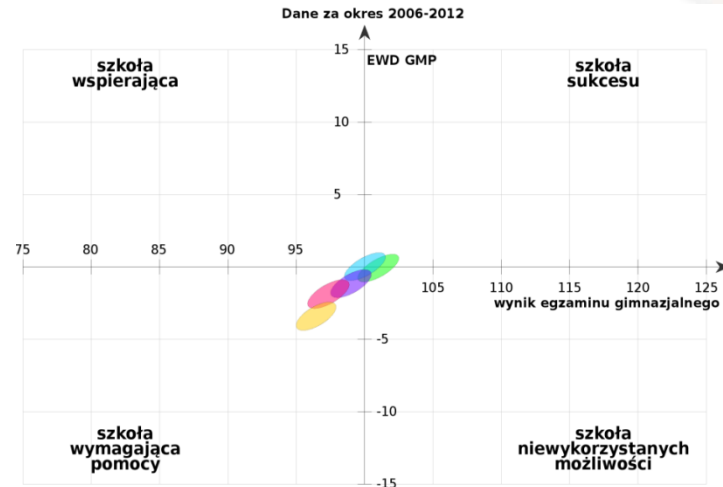
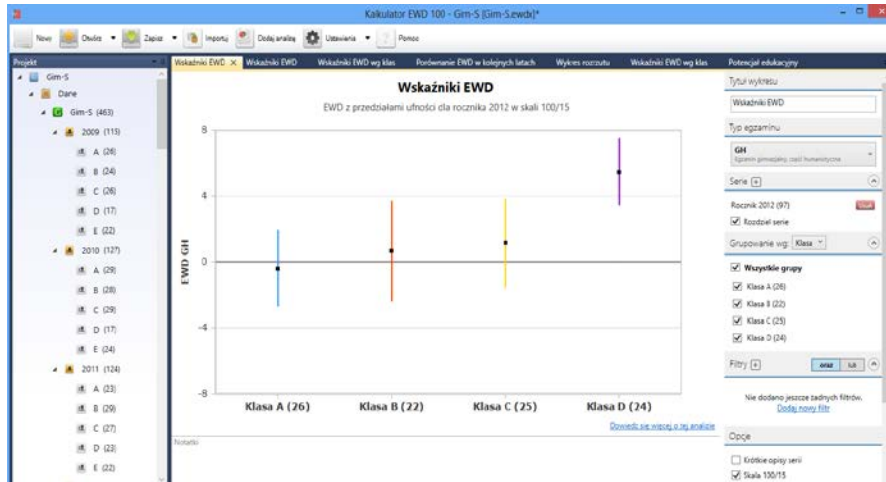

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Narzędzia analityczne, wykorzystujące wskaźniki EWD dla gimnazjów

- **Jednoroczne wskaźniki EWD**
- **Trzyletnie wskaźniki EWD**

- Kalkulator EWD 100
- <http://ewd.edu.pl>
- Od 2012 roku 6 wskaźników:
GH, GH-H, GH-P
GMP, GM-M, GM-P

- gimnazjum.ewd.edu.pl
- wskaźnik humanistyczny i matematyczno-przyrodniczy

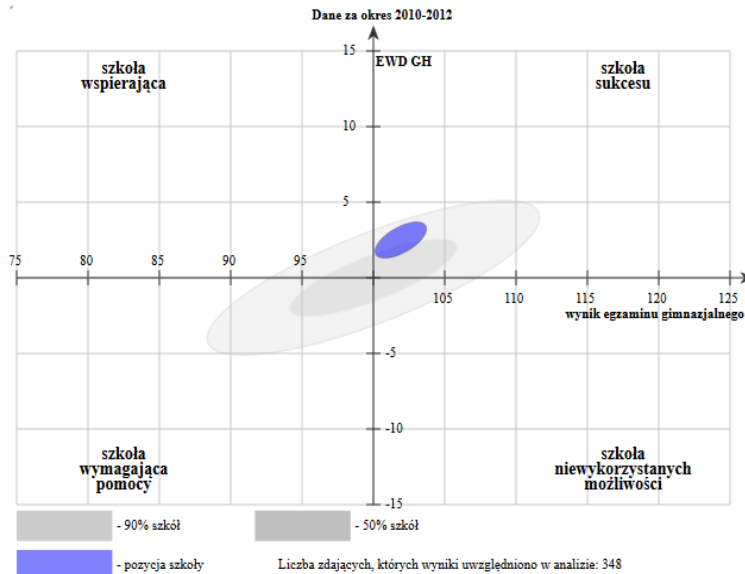

Szkoła sukcesu?

część humanistyczna

Pozycja szkoły ze względu na wskaźniki wyniku końcowego i edukacyjnej wartości dodanej. 95% powierzchnia ufności dla łącznego oszacowania wskaźników.

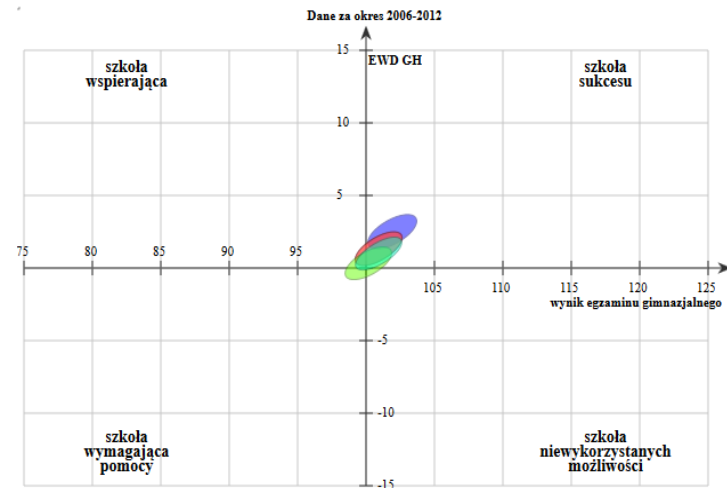
1. Wskaźniki obliczone na podstawie danych egzaminacyjnych z lat **2010-2012**.
■ Liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **348**.

część humanistyczna

Pozycja szkoły ze względu na wskaźniki wyniku końcowego i edukacyjnej wartości dodanej. 95% powierzchnia ufności dla łącznego oszacowania wskaźników.

1. Wskaźniki obliczone na podstawie danych egzaminacyjnych z lat **2010-2012**.
■ Liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **348**.
2. Wskaźniki obliczone na podstawie danych egzaminacyjnych z lat **2009-2011**.
■ Liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **362**.
3. Wskaźniki obliczone na podstawie danych egzaminacyjnych z lat **2008-2010**.
■ Liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **377**.
4. Wskaźniki obliczone na podstawie danych egzaminacyjnych z lat **2007-2009**.
■ Liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **388**.
5. Wskaźniki obliczone na podstawie danych egzaminacyjnych z lat **2006-2008**.
■ Liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **404**.

Szkoła sukcesu?

część humanistyczna

Pozycja szkoły ze względu na wskaźniki wyniku końcowego i edukacyjnej wartości dodanej. 95% powierzchnia ufności dla łącznego oszacowania wskaźników.

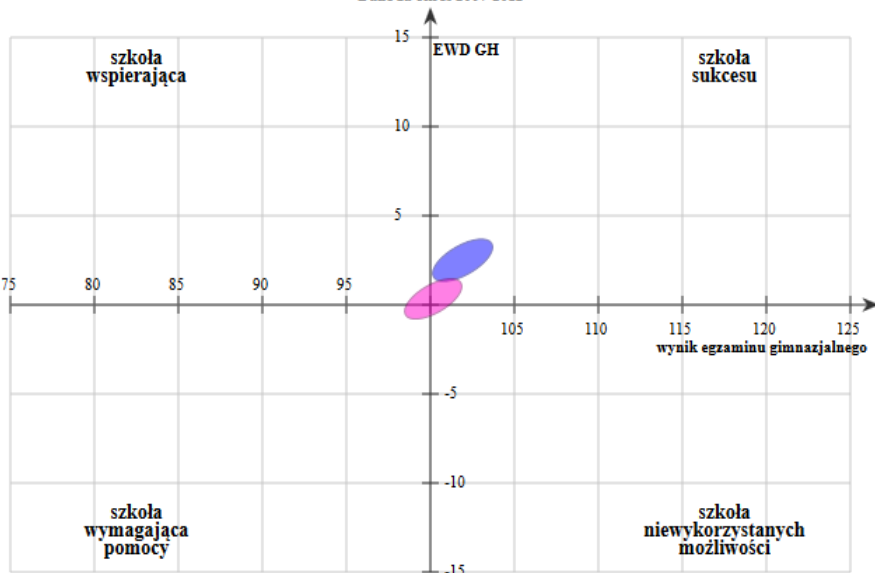
1. Wskaźniki obliczone na podstawie danych egzaminacyjnych z lat **2010-2012**.

■ Liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **348**.

2. Wskaźniki obliczone na podstawie danych egzaminacyjnych z lat **2007-2009**.

■ Liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **388**.

Dane za okres 2007-2012

część humanistyczna

Pozycja szkoły ze względu na wskaźniki wyniku końcowego i edukacyjnej wartości dodanej. 95% powierzchnia ufności dla łącznego oszacowania wskaźników.

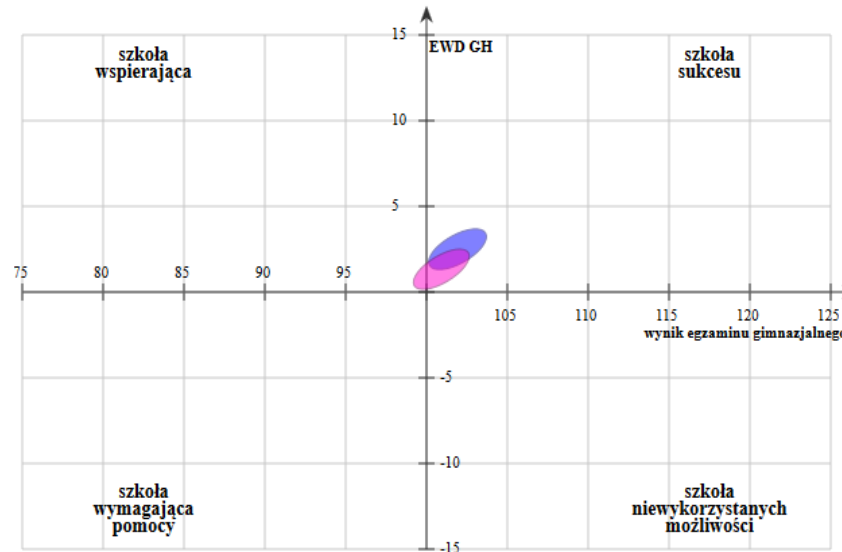
1. Wskaźniki obliczone na podstawie danych egzaminacyjnych z lat **2010-2012**.

■ Liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **348**.

2. Wskaźniki obliczone na podstawie danych egzaminacyjnych z lat **2009-2011**.

■ Liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **362**.

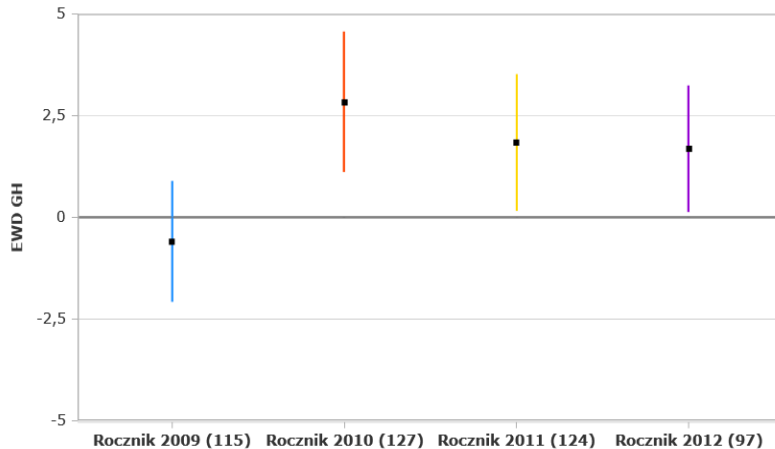
Dane za okres 2009-2012

Kolejne roczniki

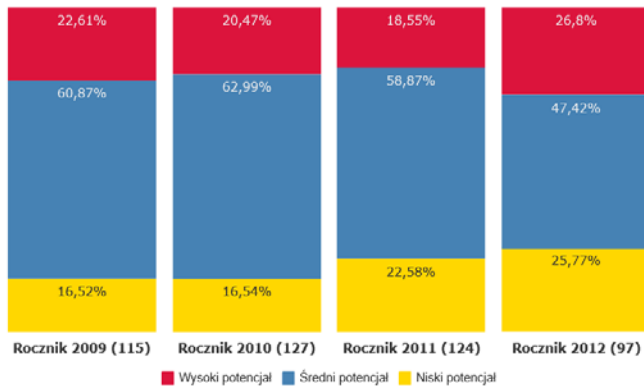
Porównanie EWD w kolejnych latach

EWD z przedziałami ufności dla roczników 2009, 2010, 2011, 2012 w skali 100/15

Potencjał edukacyjny

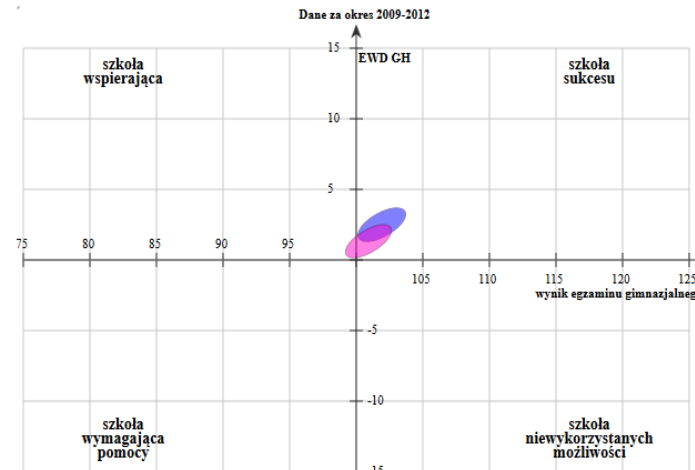
Potencjał edukacyjny dla roczników 2009, 2010, 2011, 2012 w skali 100/15

część humanistyczna

Pozycja szkoły ze względu na wskaźniki wyniku końcowego i edukacyjnej wartości dodanej. 95% powierzchnia ufności dla łącznego oszacowania wskaźników.

- Wskaźniki obliczone na podstawie danych egzaminacyjnych z lat **2010-2012**.
■ Liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **348**.
- Wskaźniki obliczone na podstawie danych egzaminacyjnych z lat **2009-2011**.
■ Liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: **362**.

Osiągamy stabilne wyniki. Dobrze rozpoznajemy potrzeby naszych uczniów.

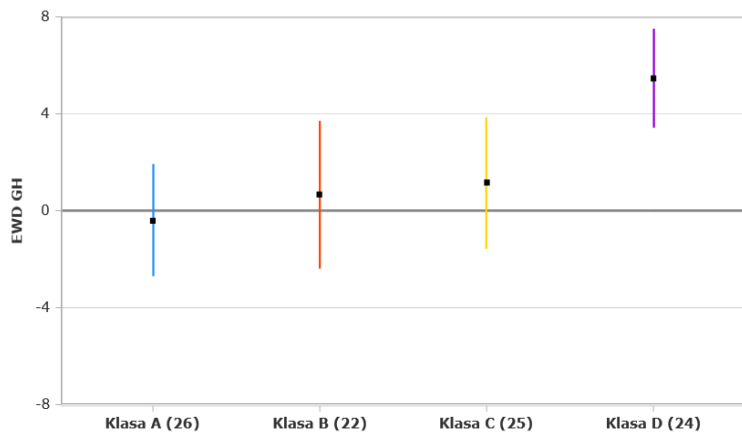

Klasy 2012

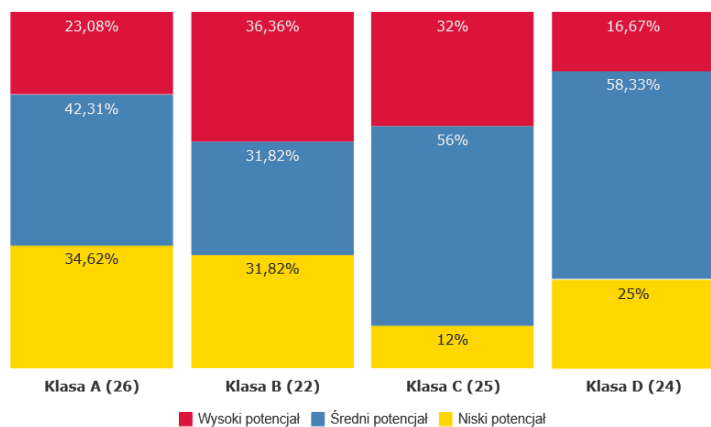
Wskaźniki EWD wg klas

EWD z przedziałami ufności dla rocznika 2012 w skali 100/15

Potencjał edukacyjny wg klas

Potencjał edukacyjny dla rocznika 2012 w skali 100/15

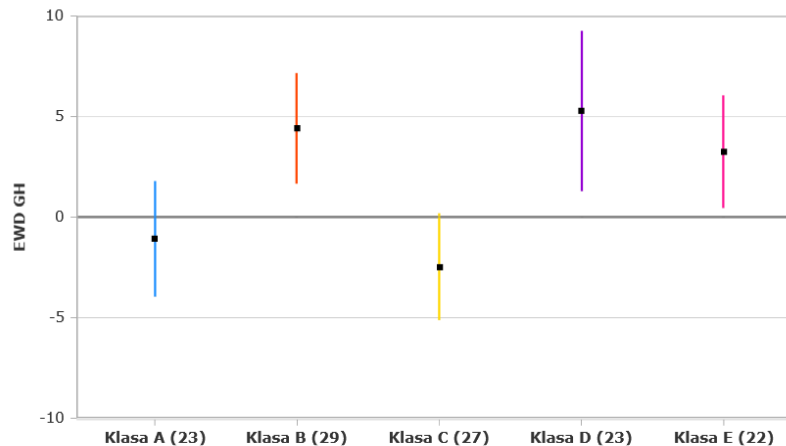

Dlaczego klasy A i D tak bardzo różnią się ze względu na EWD?

Problem zróżnicowania EWD wg klas powtarza się:

Wskaźniki EWD wg klas

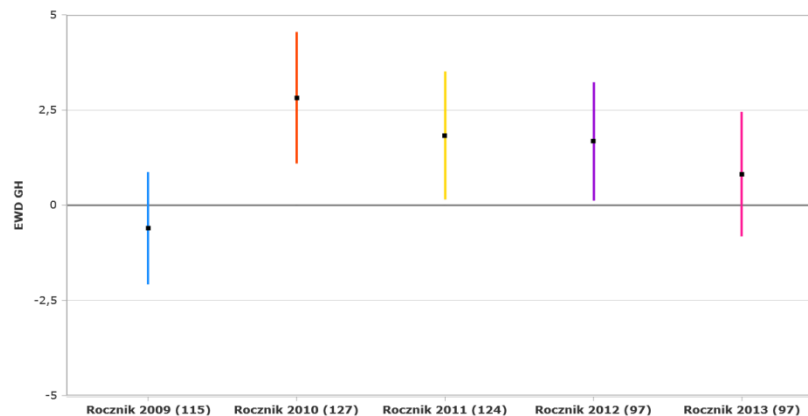
EWD z przedziałami ufności dla rocznika 2011 w skali 100/15

Klasy 2013

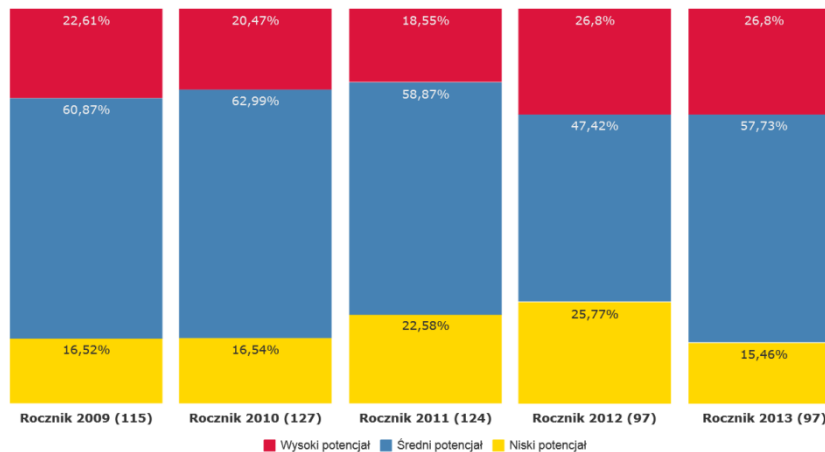
Porównanie EWD w kolejnych latach

EWD z przedziałami ufności dla roczników 2009, 2010, 2011, 2012, 2013 w skali 100/15

Potencjał edukacyjny

Potencjał edukacyjny dla roczników 2009, 2010, 2011, 2012, 2013 w skali 100/15

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

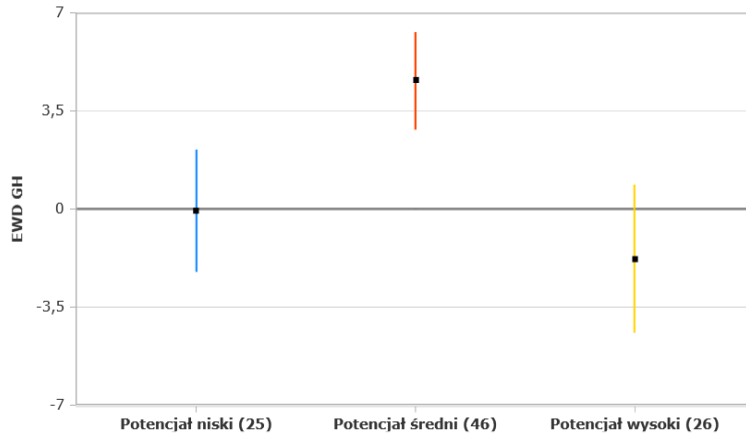
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Efektywność nauczania wg potencjału

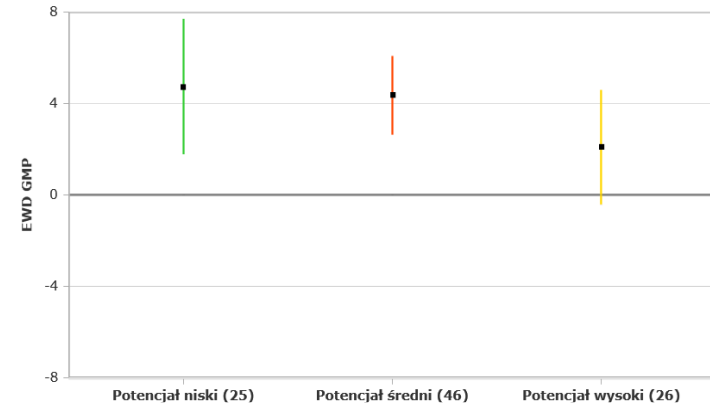
Wskaźniki EWD

EWD z przedziałami ufności dla rocznika 2012 w skali 100/15

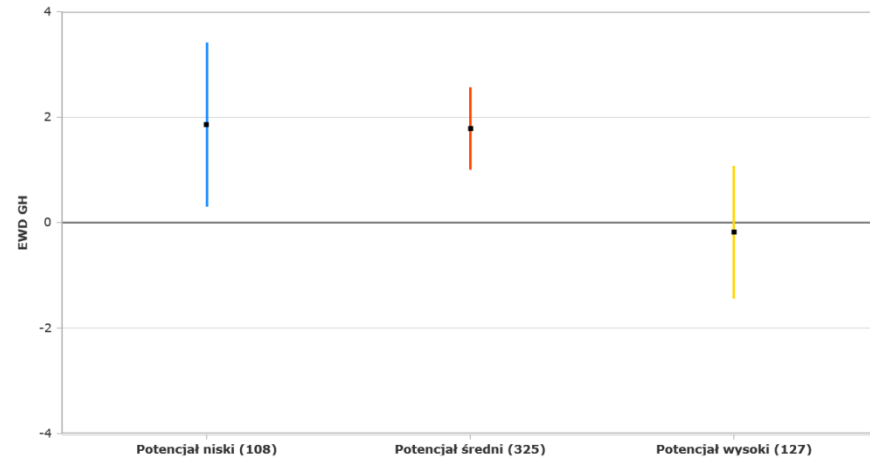
Wskaźniki EWD

EWD z przedziałami ufności dla rocznika 2012 w skali 100/15

Wskaźniki EWD wg potencjału 2009-2013

EWD z przedziałami ufności dla roczników 2009, 2010, 2011, 2012, 2013 w skali 100/15

Jak uzyskać porównywalną i ponadprzeciętną efektywność nauczania w grupach uczniów o różnym potencjale w części GH, podobnie jak w części GMP?

Problem niższego EWD dla uczniów z najwyższymi wynikami na sprawdzianie systematycznie się powtarza

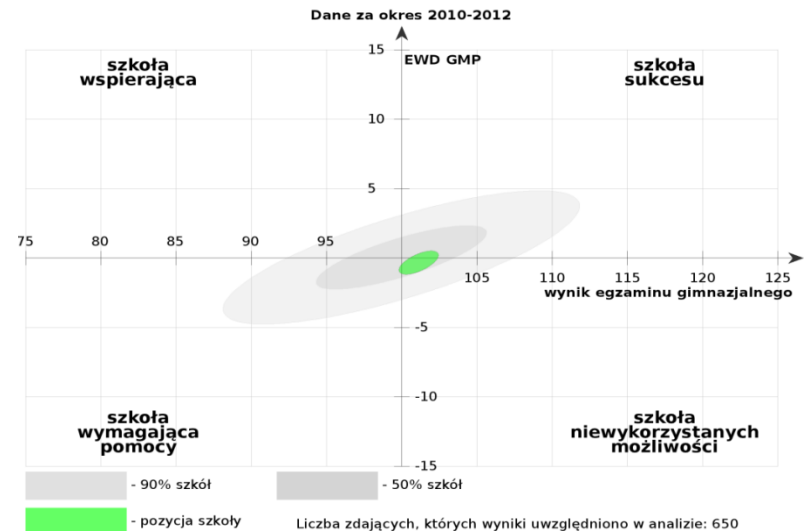
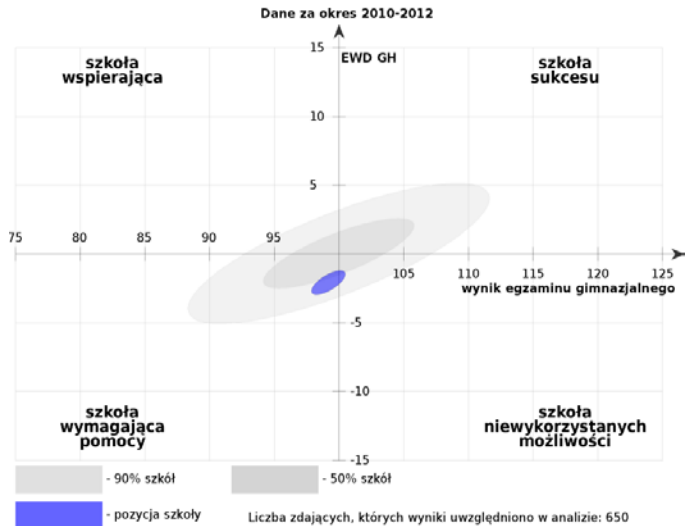
Gimnazjum A

Część humanistyczna:

nijżej średni wynik egzaminacyjny przy niskiej efektywności

Część matematyczno-przyrodnicza:

wyżej średni wynik egzaminacyjny przy przeciętnej efektywności

Dlaczego?

szkoła uzyskuje różne wyniki/różną efektywność

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

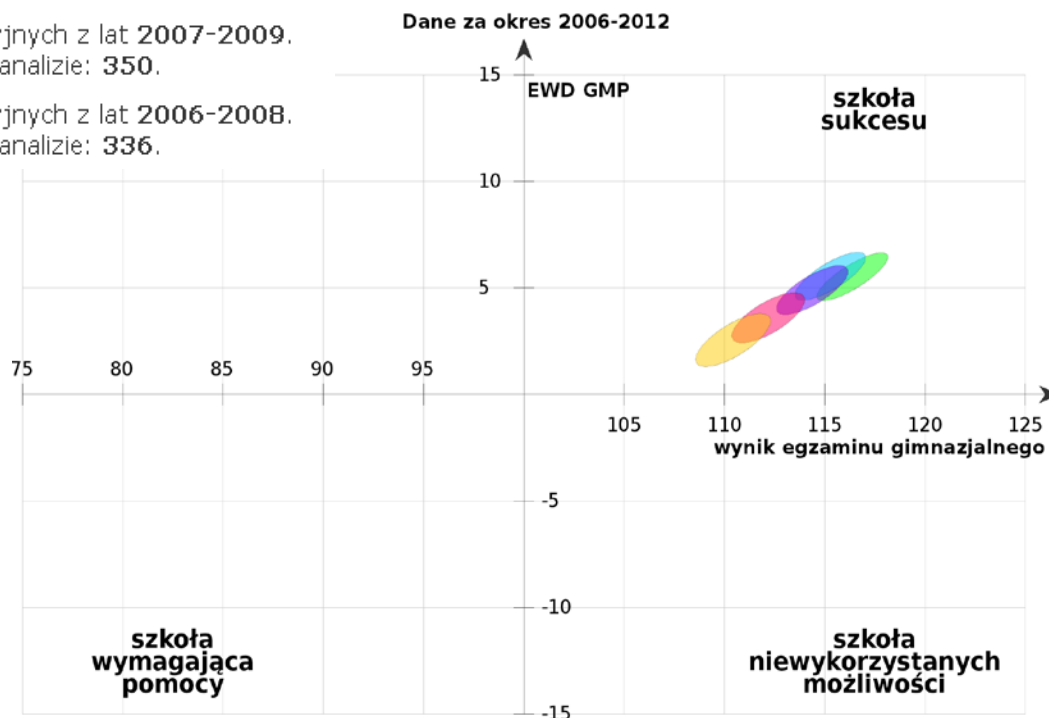
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Efekty kształcenia

Gimnazjum B

1. Wskaźniki obliczone na podstawie danych egzaminacyjnych z lat 2010-2012.
■ Liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: 355.
2. Wskaźniki obliczone na podstawie danych egzaminacyjnych z lat 2009-2011.
■ Liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: 353.
3. Wskaźniki obliczone na podstawie danych egzaminacyjnych z lat 2008-2010.
■ Liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: 351.
4. Wskaźniki obliczone na podstawie danych egzaminacyjnych z lat 2007-2009.
■ Liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: 350.
5. Wskaźniki obliczone na podstawie danych egzaminacyjnych z lat 2006-2008.
■ Liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: 336.

Dlaczego?
*efektywność
nauczania/wyniki szkoły
rosną?*

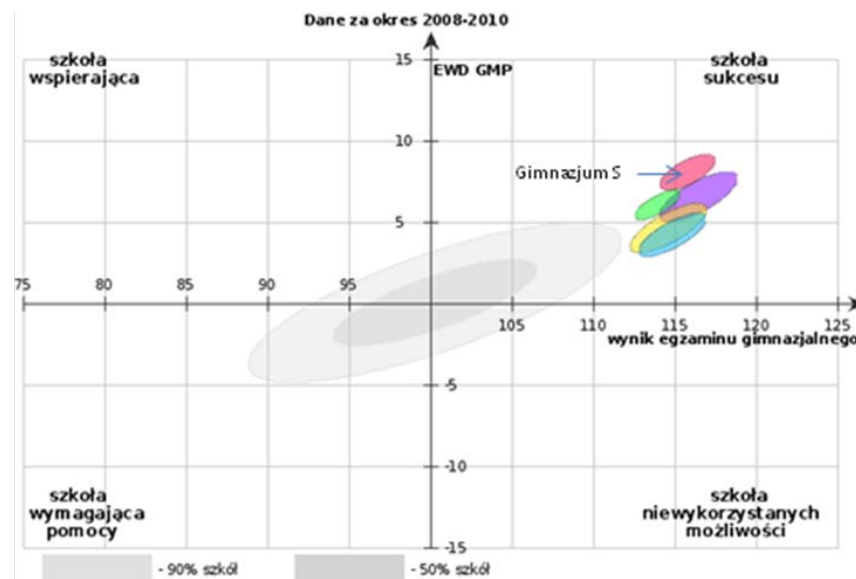
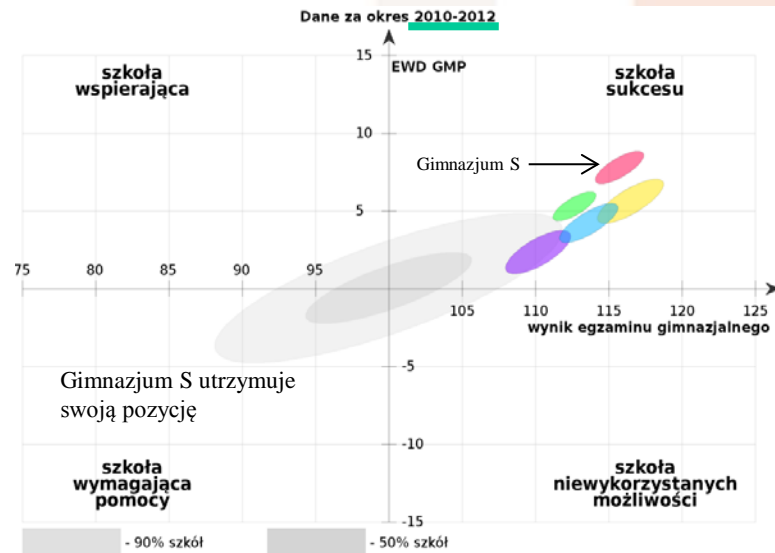
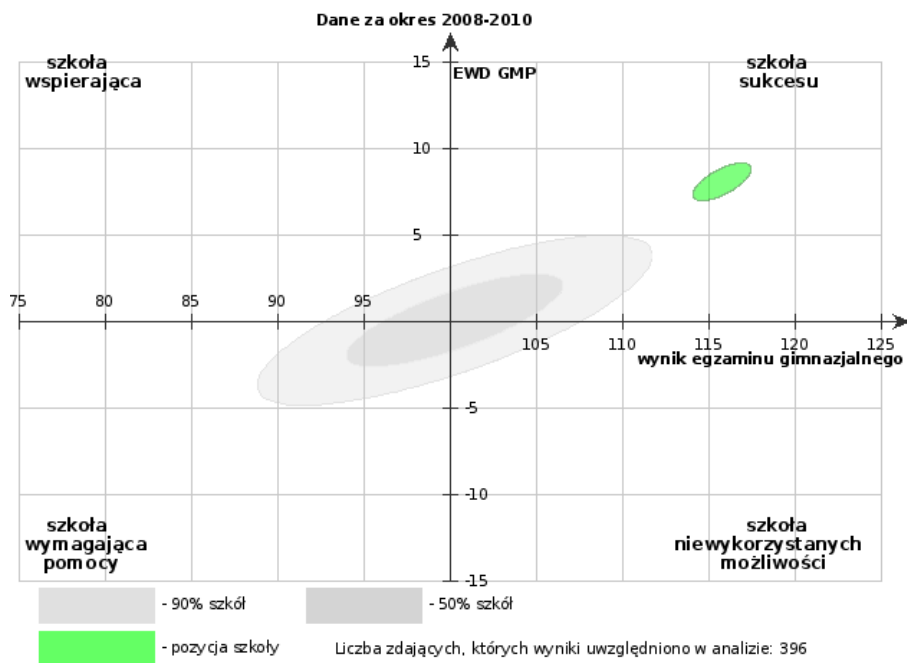
KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Gimnazjum S

Czy uzyskiwane wyniki egzaminacyjne nas satysfakcjonują?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

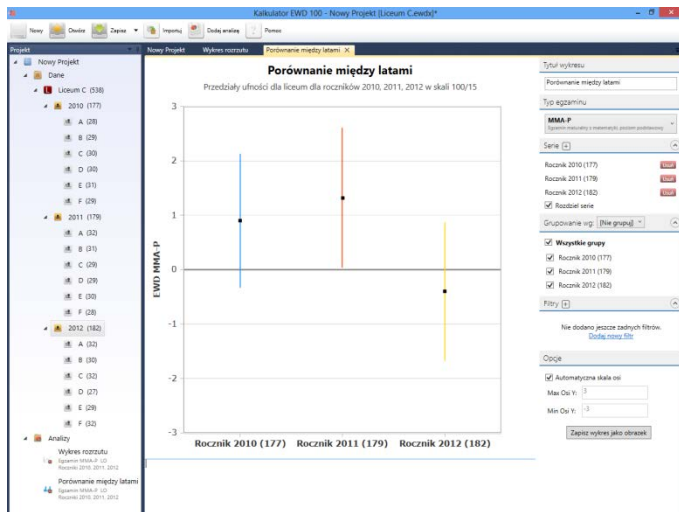

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

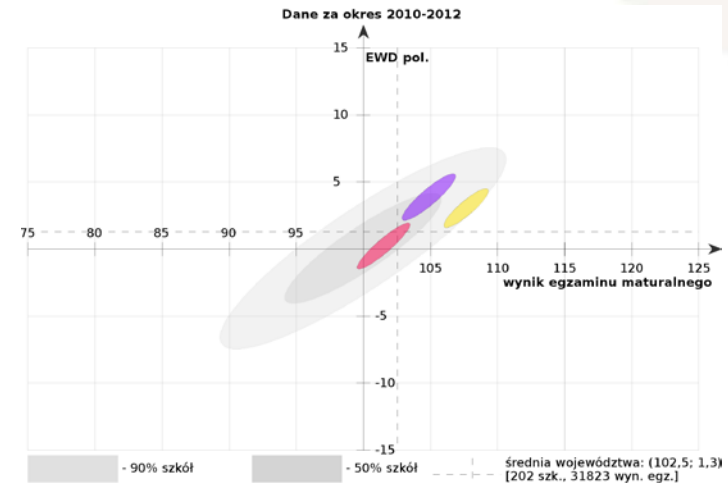

Narzędzia analityczne, wykorzystujące **maturalne** wskaźniki EWD

- **Jednoroczne wskaźniki EWD**

- **Trzyletnie wskaźniki EWD**

➤ Kalkulator EWD 100

➤ <http://ewd.edu.pl>

➤ kalkulator dla maturalnej matematyki
2010, 2011, 2012

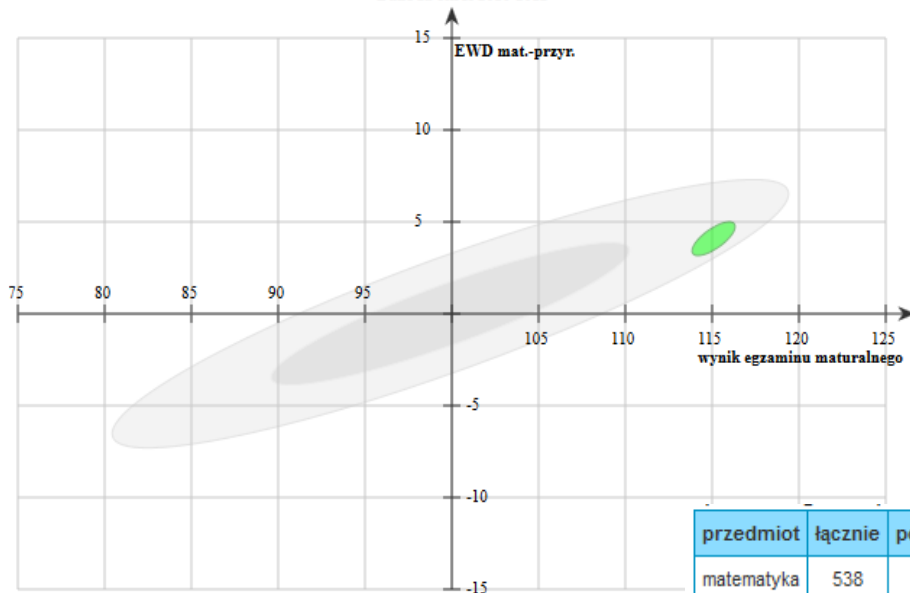
➤ matura.ewd.edu.pl

➤ od 2012 roku trzyletnie wskaźniki:
polonistyczny, humanistyczny,
matematyczny, matematyczno-
przyrodniczy

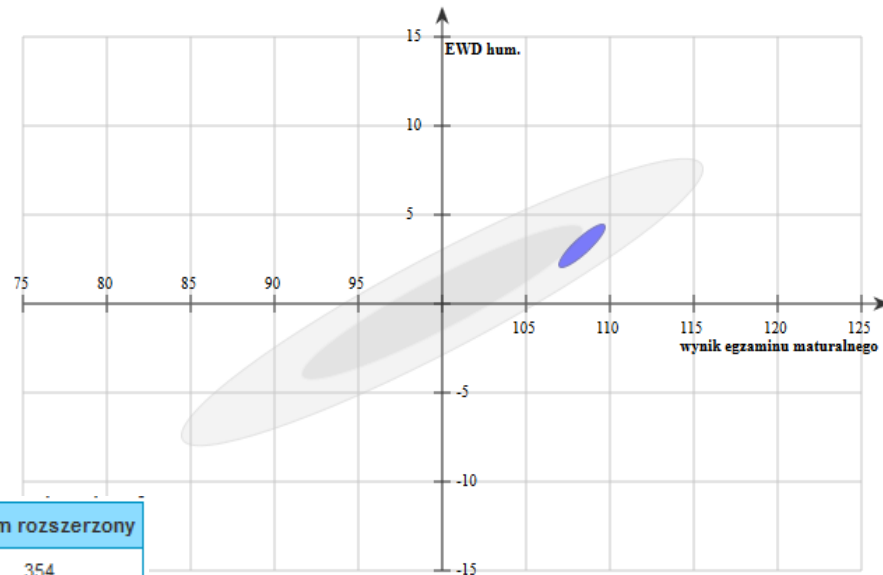
Efekty kształcenia

Dane za okres 2010-2012

przedmiot	łącznie	poziom rozszerzony
matematyka	538	354
biologia	152	150
chemia	205	199
fizyka	189	185
geografia	90	89
informatyka	1	1

Dane za okres 2010-2012

przedmiot	łącznie	poziom rozszerzony
j. polski	538	95
historia	49	49
WOS	30	24

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

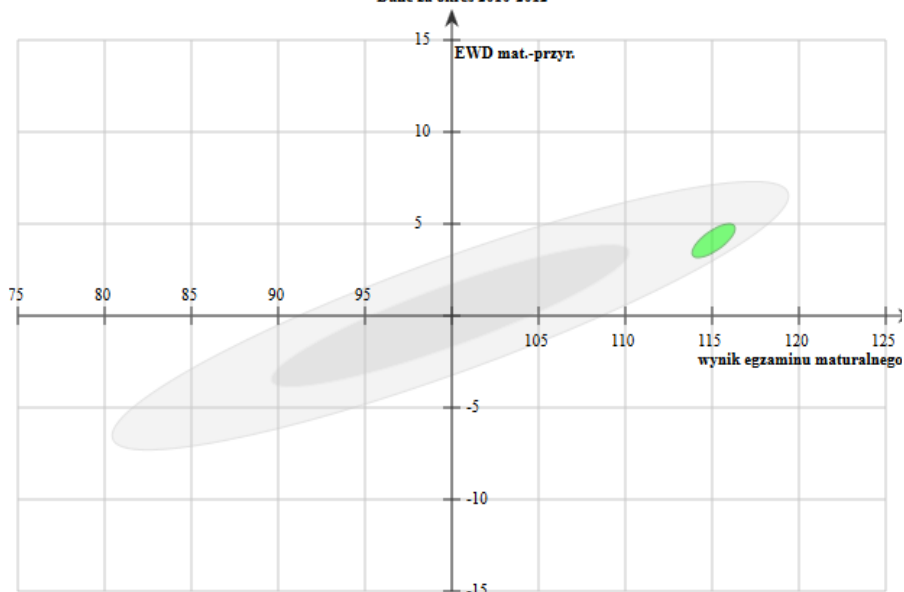
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

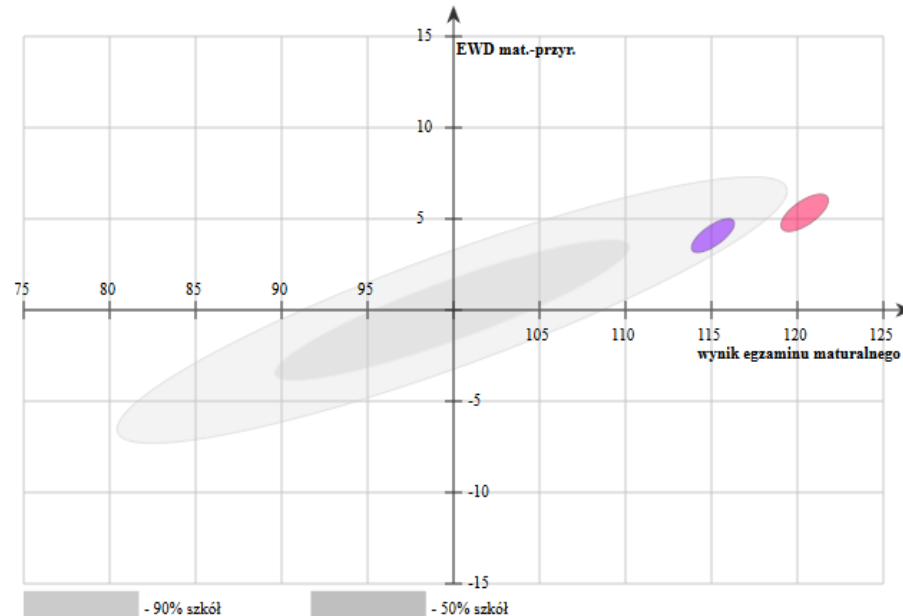
Porównanie z innymi, podobnymi szkołami

Dane za okres 2010-2012

przedmiot	łącznie	poziom rozszerzony
matematyka	538	354
biologia	152	150
chemia	205	199
fizyka	189	185
geografia	90	89
informatyka	1	1

Dane za okres 2010-2012

przedmiot	łącznie	poziom rozszerzony
matematyka	440	243
biologia	174	174
chemia	216	210
fizyka	191	174
geografia	92	91
informatyka	2	2

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

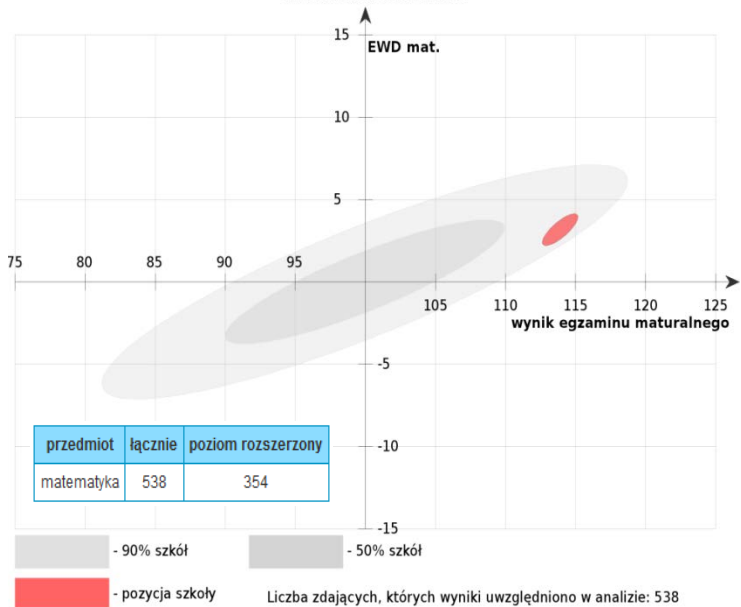

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

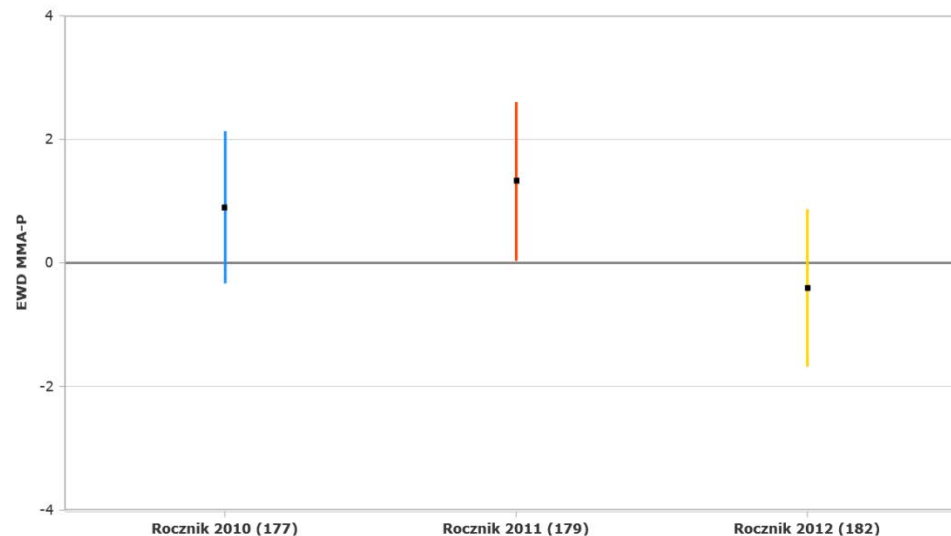
Efektywność nauczania matematyki

Dane za okres 2010-2012

Wskaźniki EWD

EWD z przedziałami ufności dla liceum dla roczników 2010, 2011, 2012 w skali 100/15

Nazwa grupy	Liczebność	Średnia: Wynik MMA-P (procent) LO	Średnia: Wynik MMA-P (100/15)
Rocznik 2010 (177)	177	86,1	
Rocznik 2011 (179)	179	83,1	
Rocznik 2012 (182)	182	84,4	

Czy są powody do niepokoju?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

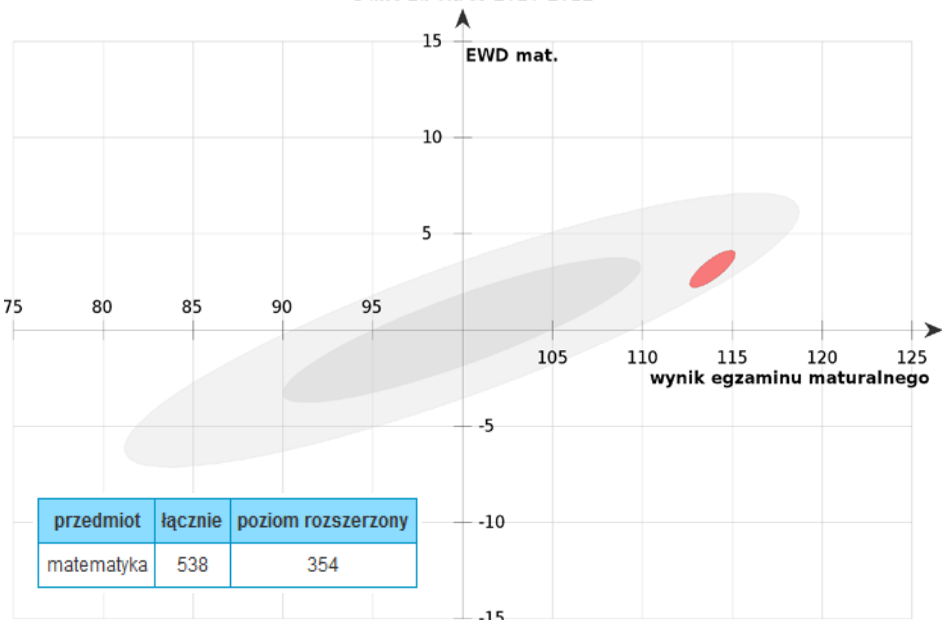

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Efektywność nauczania matematyki

Dane za okres 2010-2012

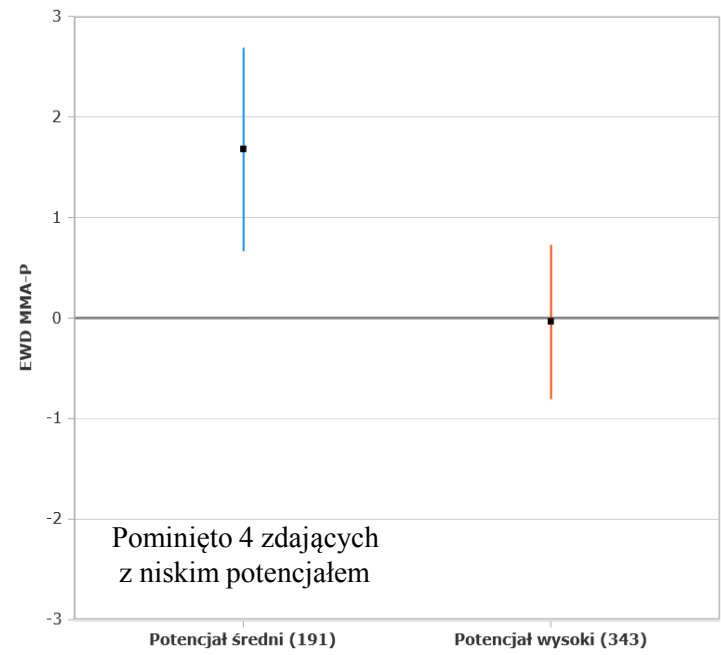

przedmiot	łącznie	poziom rozszerzony
matematyka	538	354

- 90% szkół
  - 50% szkół
 - pozycja szkoły
 Liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: 538

Trzyletnia analiza wg potencjału

Przedziały ufności dla liceum dla roczników 2010, 2011, 2012 w skali 100/15

Wyrównywanie szans?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

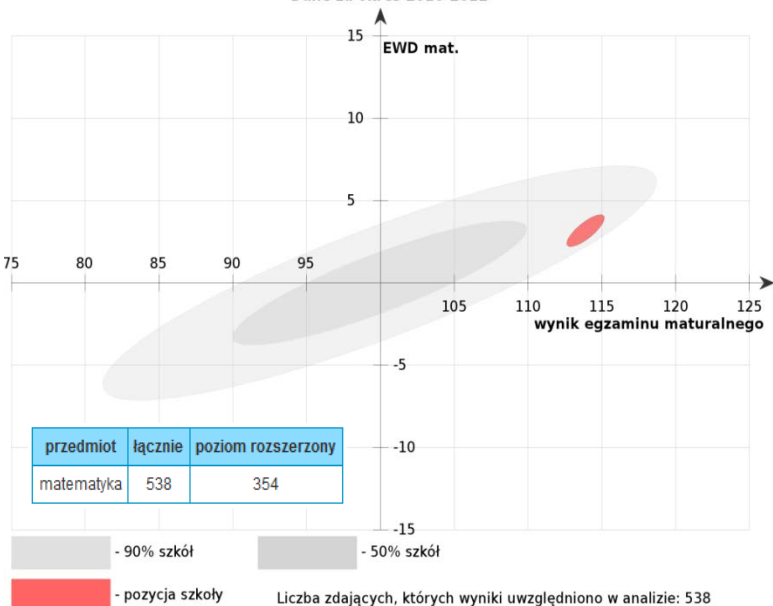

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

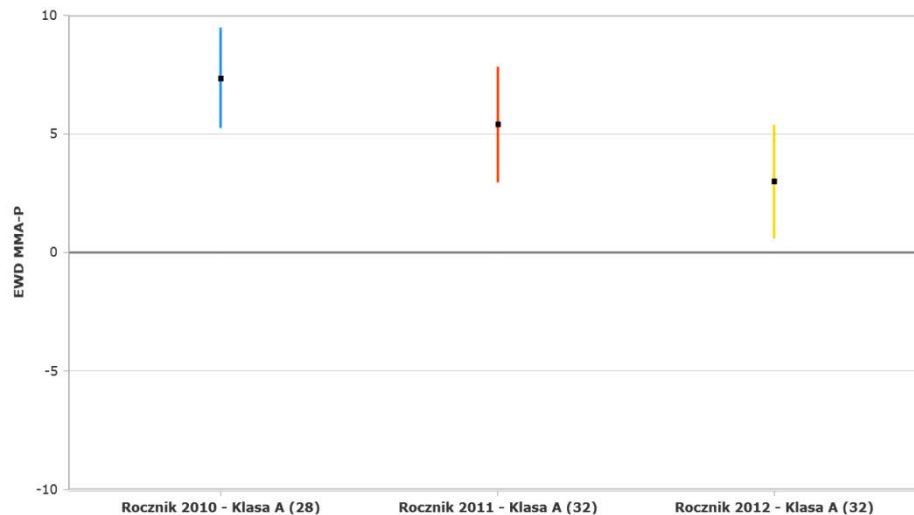
Efektywność nauczania matematyki

Dane za okres 2010-2012

Wskaźniki EWD w klasie autorskiej

EWD z przedziałami ufności dla liceum dla roczników 2010, 2011, 2012 w skali 100/15

Jakiego EWD należy się spodziewać w klasach autorskich?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

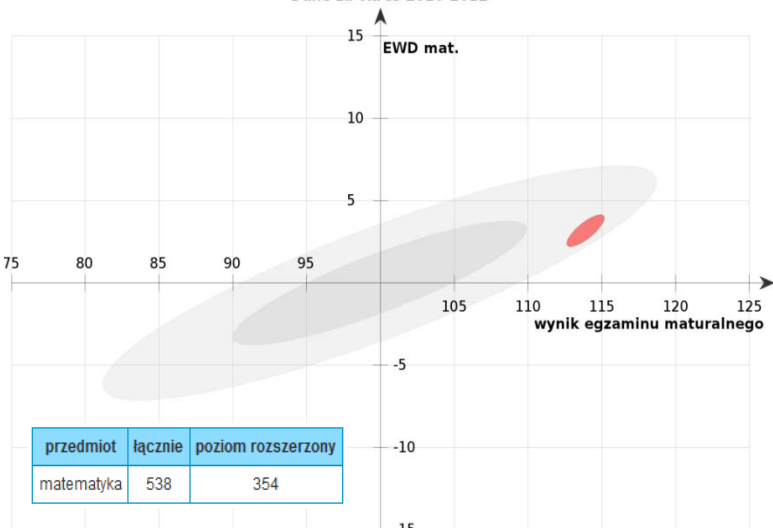

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Efektywność nauczania matematyki

Dane za okres 2010-2012

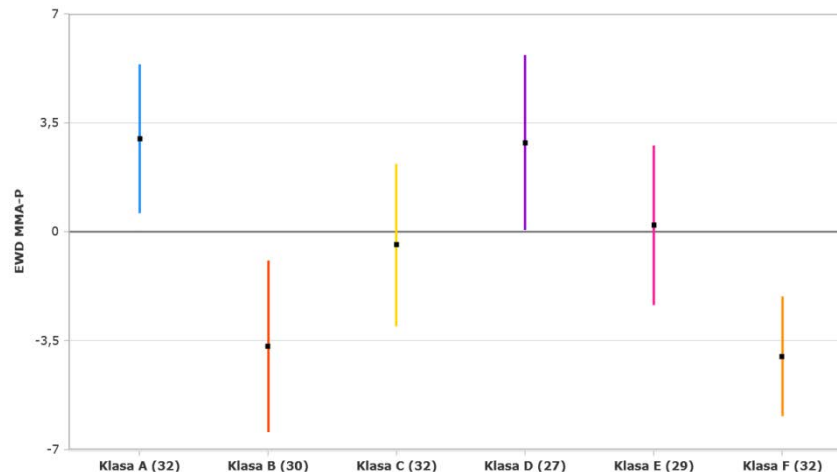

przedmiot	łącznie	poziom rozszerzony
matematyka	538	354

- 90% szkół
 - 50% szkół
 - pozycja szkoły
 Liczba zdających, których wyniki uwzględniono w analizie: 538

Wskaźniki EWD wg klas

EWD z przedziałami ufności dla liceum dla rocznika 2012 w skali 100/15

Efektywność nauczania matematyki
 a profil klasy: B – biologiczna, F - dziennikarska

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

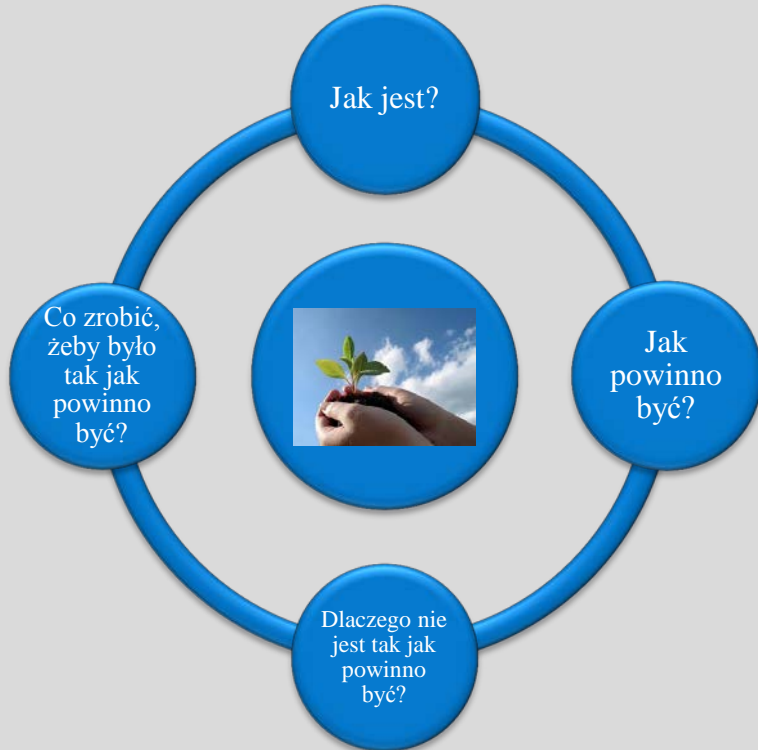
UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Podsumowanie

- Wskaźniki EWD należy traktować jako informację zwrotną o pracy szkoły.
- Udostępniane narzędzia analizy pomagają rozpoznać czynniki efektywności konkretnej szkoły.
- Połączenie informacji z egzaminów zewnętrznych i ewaluacji zewnętrznej/wewnętrznej pomaga rozpoznać pola do rozwoju szkoły.

Dziękuję za uwagę

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

